

Voor Roerdalen.

Verkiezingsprogramma

gemeenteraadsverkiezingen 2022-2026

Voorwoord	3
Onze uitgangspunten	4
Terugblik Raadsperiode 2018-2022	5
Vooruitkijken Raadsperiode 2022-2026	7
1. Het sociaal beleid	9
2. Natuur	10
3. Duurzaamheid	11
4. Goed en veilig woon en leefklimaat	12
5. Lokale economie	14
6. De gemeente als dienstverlener en organisatie	14
7. Ruimtelijke ontwikkelingen	16
Actiepunten	17
Op het gebied van sociale zaken	17
Op het gebied van natuur	17
Op het gebied van duurzaamheid	17
Op het gebied van een goed en veilig leefklimaat	18
Op het gebied van lokale economie	18
Op het gebied van een slagvaardige communicatieve en efficiënt werkende gemeentelijke organisatie	19
Op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling	19
Kandidatenlijst	20

Voorwoord

Aan de inwoners van Roerdalen.

Onder het motto '**Ons Roerdalen voor Roerdalen**' neemt Ons Roerdalen 14, 15 en 16 maart 2022 deel aan de verkiezingen.

Vashaje aan 't gooje van vreuger en 't sjoone van noe, veur 'n prachtig later.
Vasthouden aan het goede van vroeger en het mooie van nu, voor een prachtig later.
Dat doet **Ons Roerdalen voor Roerdalen**, zoals u van ons gewend bent.

Het verkiezingsprogramma van de lokale politieke partij '**Ons Roerdalen**' ligt voor u, dit in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen van 14, 15 en 16 maart 2022.

Ons Roerdalen is geen partij die opportunistisch door de waan van de dag haar doen en laten laat bepalen. Wij handelen vanuit onze overtuiging die we ook durven te delen met u, de burger.

Al is 'burger' misschien een formele titel, u bent wel de burger: de persoon die in relatie staat met politiek en overheid.

Omdat wij onze overtuiging als basis van ons handelen met u durven te delen is het verkiezingsprogramma als volgt opgebouwd:

Onze beschrijving van het onderwerp;

Wat wij als **Ons Roerdalen** nastreven bij dit onderwerp.

Om aan het eind het actieprogramma weer te geven wat **Ons Roerdalen** wil uitvoeren om de doelen die we nastreven te realiseren voor de raadsperiode 2022-2026.

We hopen dat u in deze actiepunten zoveel ambitie, betrokkenheid en vertrouwen vindt, dat u op 14, 15 of 16 maart 2022 kiest voor **ONS ROERDALEN**.

Onze uitgangspunten

Iedere partij verantwoordt haar politiek handelen vanuit haar uitgangspunten en dat is voor **Ons Roerdalen** niet anders. Deze delen wij graag met u.

Ons Roerdalen ziet de mens als een sociaal wezen. De gemeenschap en de verbanden onderling zijn voorwaarden om überhaupt te kunnen leven. Het is dan ook belangrijk dat deze verbanden in het maatschappelijk verkeer kunnen ontstaan en intact blijven.

Als kind leert men vanuit de bescherming van het persoonlijke netwerk de wereld tegemoet te treden. Dit netwerk zorgt ervoor dat men bij tegenvallers in die verkenning weer liefdevol wordt opgevangen en de kracht vindt om verder te gaan.

Maar dat niet alleen, uitgegroeid tot een volwassen mens is individuele verantwoordelijkheid een van de voornaamste voorwaarden voor een betekenisvolle bijdrage aan de maatschappij. De individuele verantwoordelijkheid wordt gevormd door individueel aan gemeenschappelijk belang te spiegelen en daar een gezonde balans in te zoeken.

Op deze manier zorgen we ervoor dat inwoners op een zodanige wijze bijdragen aan de gemeenschap dat die tot ontplooiing komt.

De kern van ons handelen is het belang van de bewoners staat voorop.

De gemeenschap is essentieel voor het voortbestaan van de mens en het vormgeven van diens individuele verantwoordelijkheid zorgt ervoor dat de gemeenschap kan bestaan.

Vanuit die wisselwerking tussen gemeenschap en individu komen we tot een gezonde en florierende gemeente.

Terugblik en Vooruitkijken.

Terugblik raadsperiode 2018-2022

Ons Roerdalen heeft met 2 raadszetels in de raadsperiode 2018-2022 oppositie gevoerd vanuit de hiervoor genoemde uitgangspunten. Dit vanuit verschillende invalshoeken. Allereerst waar kon het volgens ons beter in de gemeente zowel politiek gezien als ook organisatorisch. Politiek moeten we constateren dat er een gesloten blok was tegen de oppositie en dat ideeën of voorstellen door ons voorgesteld niet serieus werden genomen, maar nog erger dat er geen dualisme was. Het grootste deel van de gemeenteraad nam haar rol niet serieus. Dit heeft erin geresulteerd dat het vermogen van de gemeente met 9 miljoen euro is afgenomen en de financiële positie van Roerdalen verre van rooskleurig is. Deze miljoenen zijn voornamelijk opgegaan aan projecten zoals:

- Het Elfenmeer.
- De centrumontwikkeling in Herkenbosch.
- De inhuur van extern personeel dat dikwijls al vele jaren aanwezig is.

Dat de Burgers van Roerdalen regelmatig zich niet konden vinden in het gemeentelijk beleid was te merken aan de vele keren dat de hulp van **Ons Roerdalen** werd ingeroepen zoals bij:

- De sloop- en nieuwbouwplannen van boerderij 't Hemke in Paarlo.
- Het oprichten van een grote landbouwloods aan de randweg in Vlodrop.
- Het problematisch en al jaren slepende probleem rond nieuwbouw in Montfort, waardoor de niet doorgronden verantwoordelijkheden van M.E.R. en ambtelijk apparaat duidelijk werden maar nog steeds niet zijn opgelost.
- De wijze waarop café Smeets verloren ging voor de Berger gemeenschap.
- De wijze waarop riool overstorten worden aangepast in open bergingen.
- De mogelijkheid om pre-mantelzorg woningen te realiseren.
- Ondernemers bij vergunningverlening.
- Verkeersproblemen zoals bewegwijzering i.v.m. bereikbaarheid.
- En zeker niet als laatste de problemen rondom ondergrondse afvalcontainers in Herkenbosch en Melick.

Over de opstelling van het zonne- en windenergie beleid zijn we niet helemaal tevreden omdat er te weinig aandacht is voor dubbelruimtegebruik in het bijzonder zon op dak. Daarvoor is het beleid niet voldoende uitgewerkt. Bovendien moeten de uitsluitingsgebieden waar zonneparken kunnen worden aangelegd, die tegen de bebouwde kom aanliggen van enkele kernen veranderen zoals het Hoosderveld.

Kortom het gemeentelijk motto samendoen was zeker niet altijd van toepassing.

Wat ook door **Ons Roerdalen** meerdere malen naar voren is gebracht is de invloed van het landelijk beleid op het welzijn van onze inwoners. We hebben doorlopend gewaarschuwd dat het niet indexeren van pensioenen veel inwoners raakt en dat er hierdoor een gigantisch koopkrachtverlies is geleden. Dit komt de ondernemers in de gemeente niet ten goede. Zeker nu ook de ontkoppeling van de AOW erbij komt worden de ouderen zeer hard getroffen en de armoede ligt op de loer met als gevolg een enorme groei van de verfoeilijke voedsel-en kleding banken. **Ons Roerdalen** vroeg om via de Vereniging Nederlandse Gemeenten actie te ondernemen maar het verweer van de coalitie was dat is landelijk beleid daar kunnen en het leek wel, willen we niets doen. Net zoals bij het onderwerp Jeugdzorg. Dus stil gezeten hebben we zeker niet maar medewerking voor onze aandachtspunten hebben we op geen enkele manier ervaren.

Als partij hebben we ons ook versterkt omdat we ons aangesloten hebben bij Onafhankelijke Politiek Nederland. (Voorheen Onafhankelijke Senaat Fractie). Voor meer info verwijzen we naar de website www.opnl.nl.

Vooruitkijken Raadsperiode 2022-2026

Allereerst moeten we constateren dat de bevolking van Nederland nog steeds groeit en we de 17,5 miljoen inwoners bijna bereikt hebben. Dat betekent dat de druk op de beschikbare ruimte (41500 km²) groot is. Veel functies maar voornamelijk wonen, werken, verkeer/transport landbouw, natuur en duurzame energieopwekking moeten allemaal op de beperkte ruimte hun plaats vinden. **Ons Roerdalen** vindt daarom dat het fenomeen meervoudig ruimtegebruik in de gemeente een prominente plaats moet krijgen

De omgevingswet die al is goedgekeurd maar doorlopend is uitgesteld zal ooit echt effectief worden waardoor mogelijk een fors financieel risico bij de gemeenten van Nederland komt te liggen en dus ook bij Roerdalen. De corona pandemie heeft ook een aanslag gepleegd op de staatskas en dat geld zal linksom of rechtsom opgebracht moeten worden. Hoe pakt dat uit voor het gemeentefonds? Het stikstof- en natuurbeleid zal grote gevolgen hebben voor onze gemeente en zeker voor de agrariërs. Maar dat niet alleen. Alle ondernemers zullen daardoor met een periode van grote onzekerheid te maken krijgen waardoor extra aandacht en wie weet financiële ondersteuning nodig kan zijn.

Ten slotte de woningmarkt. Waar we nog niet zo lang geleden bouwplannen hebben geschrapt komen we nu woningen te kort. Dus mogen we ons de vraag stellen komt er bevolkingskrimp en zo ja is het dan slim om zo fors in te grijpen in de woningmarkt?

De lokaal vastgestelde beleidsnota's zoals de Omgevingsvisie Roerdalen 2050, het beleidskader Zonne-en Windenergie geven richting op diverse ontwikkelingen. Dat neemt niet weg dat **Ons Roerdalen** ze regelmatig zal toetsen en waar nodig bijstellen.

Een periode vol uitdagingen ligt voor ons en **Ons Roerdalen** durft die tegemoet te treden omdat we vanuit onze uitgangspunten zullen werken. Dat betekent het belang van de inwoners staat voorop en invloed uitoefenen op onze besluitvorming. Dus geen afvalcontainers onder het slaapkamerraam van een burger zonder dat met die burger overlegd is, geen café van haar bestemming ontdoen zonder dat met de omgeving is gesproken, geen sloopvergunning afgeven als niet duidelijk is wat er voor nieuwe gebouwen komen. Duidelijkheid creëren wie er bouwvergunningen afgeeft zodat een burger niet jaren van het kastje naar de muur wordt gestuurd.

Transparant zijn naar ondernemers, ze kansen geven om hun bedrijf te ontwikkelen, duidelijk zijn over wat kan en niet kan maar vooral als iets beloofd is het niet eindeloos uitstellen. Tevens dienen we aandacht te hebben voor hun bereikbaarheid zeker om verkeersoverlast in woongebieden te voorkomen. Daarom is een goede bewegwijzering noodzakelijk en een belangrijke taak van de gemeente.

Gelet op de ervaringen uit de periode 2014-2022 en onze aandachtspunten voor de periode 2022-2026, wil Ons Roerdalen in de komende raadsperiode bestuursverantwoordelijkheid dragen.

Het motto **“Ons Roerdalen, voor Roerdalen”** betekent:

- Het belang van de burger staat voorop.
- Het uitgangspunt moet zijn ja tenzij.
- Ideeën, inspraak en participatie moeten vanzelfsprekend zijn.
- Meer klantgerichtheid naar burger en ondernemer zeker op het gebied van communicatie.
- Ombudsfunctie in onze gemeente waar burgers terecht kunnen die vinden dat ze niet voldoende gehoord worden door de gemeente.
- Een transparante en efficiënte gemeentelijke organisatie waarin taken en verantwoordelijkheden duidelijk omschreven zijn.
- Ondersteunende organisaties zoals de MER en BsGw die vanuit een duidelijke taakopdracht hun werk verrichten zonder dat er overlap is met de gemeentelijke organisatie.
- Het groene imago maar zeker de natuur van Roerdalen in stand houden.
- Een dynamische gemeente met ontwikkelingsmogelijkheden voor agrariërs en het lokale Midden en Klein Bedrijf waaronder de horeca.

1. Het sociaal beleid

Het sociaal beleid moet volgens Ons Roerdalen ervoor zorgen dat burgers die tijdelijk of structureel het niet zonder ondersteuning van de overheid kunnen redden, dat steuntje in de rug krijgen waardoor ze na verloop van tijd weer zelfstandig hun leven kunnen leiden. Als dat echter niet lukt moeten ze menswaardig kunnen participeren in de maatschappij. Dit komt vooral tot uiting door uitvoering van de Participatiewet, de Wet Maatschappelijke ondersteuning en de wet op de jeugdzorg.

Ook het zo lang mogelijk in staat zijn om zelfstandig te kunnen blijven functioneren, valt voor Ons Roerdalen onder sociaal beleid. Hoe langer men in staat is zelfstandig het leven te leiden des te minder ondersteuning heeft men nodig. Daarvoor zal een gespecialiseerd seniorenbeleid noodzakelijk zijn.

Daarom streven wij het volgende na:

- Belanghebbende partijen moeten meebepalen welke koers gevaren wordt.
- Die koers wordt bepaald door een gemeenschappelijke visie.
- Binnen de gemeentelijk organisatie wordt tijd energie en geld vrijgemaakt om de operationele doelen die uit die gemeenschappelijke visie voortkomen te realiseren.
- Deze doelen moeten leiden tot het opnieuw in staat zijn zelfstandig maatschappelijk te functioneren wat inhoudt dat men komt tot maatschappelijke, sociaal culturele en economische participatie.
- Als men niet tot economische participatie komt wordt maximale maatschappelijke en sociaal culturele participatie nagestreefd.
- Er komt een seniorenbeleid dat nastreeft dat ouderen zolang mogelijk zelfstnadic kunnen blijven wonen. Het levensloopbestendig maken van woningen moet sneller net zoals het mogelijk maken van pre-mantelzorg woningen.
- Er is extra aandacht voor mensen die aan de rand van de maatschappij leven zoals verwarde mensen, dak -en thuislozen en voormalig geïnstitutionaliseerde.

Dit wil Ons Roerdalen bereiken door:

- Alle processen die noodzakelijk zijn om tot zorg/hulpverlening te komen effectief in te richten.
- Het WMO-budget ruimhartig in te zetten waardoor intensiteit en kwaliteit van zorg verbeterd wordt.
- Mantelzorg zo in te richten dat de mantelzorger niet overbelast wordt en daardoor plezier in het zorgverlenen behoudt.
- De jeugdzorg zo in te richten dat de financiële tekorten afnemen en een toename van beschikbare financiële (rijks)middelen. Waardoor kwaliteitsvolle zorg mogelijk is.

- De participatiewet zodanig in te zetten dat alle daarvan afhankelijke mensen een menswaardig bestaan kunnen leiden, ook als daar speciale ondersteuning bv. voor kinderen noodzakelijk is.
- De arbeidsregio in haar functioneren optimaliseren en haar functioneren af te stemmen op ondersteunende programma's zoals de sociale agenda van de provincie.
- Er wordt een seniorenbeleid opgesteld wat ten doel heeft senioren zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren met een goede kwaliteit van leven. Dit beleid is basis voor besluiten op andere beleidsvelden zoals, wonen, vervoer, digitale bereikbaarheid en dergelijke.
- Voor verwarde mensen, dak- en thuislozen en voormalig geïnstitutionaliseerde wordt primair in regioverband naar oplossingen voor hun problemen gezocht. Hierbij hanteert de gemeente criteria waaraan de geboden hulp tenminste moet voldoen.
- Onderzoeken welke oplossingen op korte termijn kunnen worden gecreëerd voor de groep met zorgbehoefte die tussen wal en schip is geraakt.

2. Natuur

Roerdalen wordt omringd door prachtige en unieke natuurgebieden. De biodiversiteit op Nationaal park de Meinweg is enorm en het terrassenlandschap uniek. Ook de meanderende Roer en haar dal kennen op tal van plaatsen unieke waarden. Daarnaast wordt ons prachtige cultuurlandschap gevormd door onder andere het Leropper- en Linnerveld, het Munichsbosch, de Kasteeltuinen Montfort en landgoederen zoals Hoosden, Aerwinkel, Frymerson, Daelenbroeck en het Rozendaal. Een prachtige aaneengesloten woonomgeving vol flora en fauna en een unieke beleving voor vele recreanten.

Daarom streven wij het volgende na:

- Behoud, instandhouding en onderhoud van groenvoorzieningen, gemeentelijke bossen en flora en fauna met voldoende diversiteit voor een groene gemeente.
- Voldoende onderhoud voor behoud en uitstraling van zandwegen, fiets- en wandelpaden.
- Verminderen overlast.
- Daar waar natuur onder druk staat of moet wijken b.v. door het inrichten van zonneparken of windmolens moet voor compensatie worden gezorgd.

Dit wil Ons Roerdalen bereiken door:

- Deze natuur behouden, zoals we dat in de afgelopen periode ook hebben gedaan. Maar daarnaast willen we ook de kwaliteit van de natuur en haar beleving verbeteren.
- In de praktijk zien we helaas dat er her en der op de gemeentegronden een achterstand in onderhoud is ontstaan. Hiervoor zal door **Ons Roerdalen** een beheerplan worden opgesteld waarbij rekening wordt gehouden met de deining van gelden en subsidies.
- Het beheer zal meer worden gericht op het ecologisch veranderen van achterstands- en onderhoud intensieve gebieden, waardoor op lange termijn de biodiversiteit zal toenemen en beheerkosten zullen dalen. Een win-winsituatie dus.

- Om dit te financieren zullen gelden afkomstig uit de natuur zoveel mogelijk worden teruggeleid naar de natuur. Daarnaast zal er uiteraard gebruik worden gemaakt van rijks gelden waar mogelijk.
- In de huidige cultuur is een trend zichtbaar waarbij steeds meer overlast wordt veroorzaakt, denk daarbij onder andere aan zwerfafval, een fietser die met snelheid onverwachts uit een bos komt, een loslopende hond die niet luistert, een galopperend paard langs je kinderwagen en gemotoriseerd verkeer op plaatsen in de natuur waar het niet thuishoort.
- **Ons Roerdalen** is van mening dat naast handhaving vooral communicatie een belangrijk instrument is om deze overlast tegen te gaan en zal daarom aansturen op een communicatieplan voor de natuurrecreatie, waarmee verschillende groepen recreanten samen kunnen genieten van de natuur, zonder deze en elkaar onnodig te verstoren.
- Net als in voorgaande periodes zal **Ons Roerdalen** en haar leden blijven werken met en in burgercomités voor het beschermen van onze prachtige natuur tegen toekomstige dreigingen.

3. Duurzaamheid

Duurzaamheid is een breed begrip en komt erop neer dat de “3 P’s”, mens (People) milieu (Planet) en economie (Profit), met elkaar in evenwicht zijn. **Ons Roerdalen** herkent zich in de definitie van de Wereldcommissie voor milieu en ontwikkeling en die komt op het volgende neer:

Gebruik de aarde zo dat de toekomstige generaties er ook plezier van hebben. Bij duurzaamheid kan de aarde ook op langere termijn het totaal van onze consumptie dragen.

Daarom streven wij het volgende na:

- We voeren duurzaamheid door in het totale beleid waar de gemeente verantwoordelijk voor is. We toetsen ook onze leveranciers en dienstverleners op hun duurzaamheidsbeleid. Daarbij is de carbon footprint een belangrijke maatstaf.
- We ondersteunen de doelstellingen van het verdrag van Parijs en verlagen de CO₂-uitstoot zo snel als we kunnen maar voldoen uiterlijk 2050 aan de uitgangspunten van dit verdrag.
- We bevorderen de bewustwording/ kennis over duurzaamheid.
- We ondersteunen de transitie naar een zo snel mogelijke onafhankelijkheid van fossiele brandstoffen en een volledige overgang naar duurzame energie binnen Roerdalen.
- We dragen, zeker bij de gemeentelijke gebouwen eraan bij dat er zo weinig mogelijk energie gebruikt wordt.
- Om de (auto)mobiliteit duurzaam te maken werken we lokaal samen om de noodzakelijke oplaadstations te realiseren.

- Het 'cradle to cradle' hergebruikprincipe wordt zo veel mogelijk doorgevoerd.
- Afval dient primair als nieuwe grondstof te worden benaderd, de inzameling en verwerking dient daar op ingericht te zijn.

Dit wil ons Roerdalen bereiken door:

- Als gemeente zelf het goede voorbeeld geven en duurzaam handelen te verankeren in de gemeentelijke organisatie.
- Als gemeente actief meewerken aan het aanboren van subsidies, ondersteuningsregelingen en interregionale projecten welke in het kader van participatie primair door burgers of energie coöperaties worden opgestart.
- In het kader van participatie lokale initiatieven, zoals de energie coöperatie ondersteunen om hun doelstellingen te bereiken. Dit door zowel ambtelijke als financiële ondersteuning.
- Op het gebied van afval met organisaties als Afvalsamenwerking Limburg werken aan een maximaal hergebruik van afval als nieuwe grondstof.
- Het 'cradle to cradle' hergebruikprincipe maximaal door te voeren in de gemeentelijke organisatie.
- Het verkeers- en vervoersplan te evalueren en aan te passen op duurzaam vervoer en de daaruit noodzakelijke aanpassingen doorvoeren, denk aan snellaadstations.

4. Goed en veilig woon en leefklimaat

De plaats waar we wonen en leven heeft een belangrijke invloed op ons welbevinden en welzijn. Allereerst zijn het natuurlijk de burgers van de gemeente die bepalen wat een goed en veilig woon en leefklimaat is. Daarbij houdt de gemeente de grenzen van het mogelijke in het oog. In het kader van participatie mag men van dan ook verwachten dat inwoners actief deelnemen in het mede tot stand brengen daarvan. Zij maken immers de gemeenschap waarin het goed leven is. De gemeente als eerste overheid heeft een belangrijke taak om voorwaarden te creëren dat er een goed en veilig leefklimaat ontstaat en in stand gehouden wordt. De preventie van bosbranden en wateroverlast moeten hiervan ook een speerpunt worden.

Daarom streven wij het volgende na:

- Kernen en buurten krijgen meer invloed op het beleid dat hen aangaat.
- Groenonderhoud in buurten en wijken wordt geïntensiveerd.
- Brandveiligheidsvoorzieningen in de bosgebieden.
- Infiltratie mogelijkheden verbeteren door onnodige verharding in zowel de private als openbare ruimte tegen te gaan.
- Het huidig verkeer en vervoersplan is slechts een basis en wordt met belanghebbenden doorlopend geëvalueerd en aangepast.
- De Veiligheidsdriehoek wordt ook door de burgers gevoed aangaande ervaren overlast en problemen waarmee deze dan ook aan het werk gaat.

- Onderwijs wordt vormgegeven vanuit de gedachte basisonderwijs in iedere kern en voortgezet onderwijs in de Regio. Daarbij wordt samengewerkt met regiogemeenten.

Dit wil ons Roerdalen bereiken door:

- Kernen en buurten sterker te ontwikkelen zodat ze in het kader van participatie hun rol kunnen opnemen, waardoor er op maat ingespeeld kan worden op de behoeftes van een kern of buurt. Buurtverenigingen zijn hier een goede basis voor.
- Verenigingen te ondersteunen in hun doelstellingen zeker als deze het bevorderen van de volkscultuur (zoals fanfares, harmonieën en schutterijen) in hun doelstelling hebben.
- Podiumkunsten zoals zangkoren, toneelverenigingen, declamatie en literatuur te ondersteunen in hun doelstellingen.
- Een cultuurinfrastructuur creëren die kansen geeft aan beeldende kunst, literatuur, popmuziek en jongerencultuur.
- Sportverenigingen ondersteunen in het kader van een gezonde leefstijl.
- Jeugd en jongerenwerk in stand houden en faciliteren.
- Basisgarantie voor voorzieningen zoals basisonderwijs en een buurthuis per kern.
- Ontwikkelen van een seniorvriendelijke leefomgeving met onder andere goede aansluitingen op het openbaar vervoer, ICT-voorzieningen en bereikbaarheid van basisvoorzieningen zoals winkels, bank en eerstelijnsgezondheidszorg.
- Woonmogelijkheden voor alle doelgroepen. Dit betekent dat op knelpunten zoals te weinig mogelijkheden voor starters en een tekort aan levensloopbestendige woningen evenals het realiseren van pre-mantelzorgwoningen, extra wordt ingezet.
- Wijkvoorzieningen zoals speeltuintjes maar ook parkeerplaatsen en oplaadstations worden geïnventariseerd en waar nodig aangepast.
- Verkeersveiligheid en afwikkeling; Het huidige verkeers- en vervoersplan wordt gezien als een dynamisch document dat doorlopend en in samenwerking met de burgers wordt aangepast, gelet op de ontstane noodzaak zoals de afwikkeling van het verkeer vanuit de landbouwgebieden richting rijkswegen.
- In het kader van veiligheid zijn juist de kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen, voetgangers en gebruikers van hulpmiddelen (rolstoelers e.d.) maatgevend voor de te nemen maatregelen. Hulpdiensten dienen snel en met weinig hinder te kunnen opereren.
- De Veiligheidsdriehoek (burgemeester, officier van justitie en hoofd politie) dient behoeftes van burgers serieus te nemen als het om gerechtvaardigde vragen gaat aangaande snelheidscontroles e.d.
- Basisonderwijs dient behouden te blijven in iedere kern, daartoe wordt ondersteuning gegeven indien nodig.
- Voortgezet onderwijs wordt regionaal gezien en daarbij is het belangrijk dat er voldoende mogelijkheden zijn in de onmiddellijke nabijheid van Roerdalen.
- Kwetsbare leerlingen worden ondersteund, zeker als er in de thuissituatie onvoldoende financiële middelen zijn.

5. Lokale economie

Roerdalen is een landelijke gemeente waarin de agrarische- maar ook de toeristische sector belangrijke economische factoren zijn. Ook het midden- en kleinbedrijf mag als omvangrijk worden omschreven voor de omvang van de gemeente. Dat neemt niet weg dat ook een belangrijk aantal burgers aangewezen zijn op arbeidsplaatsen buiten de gemeente. Er is een duidelijke verbinding tussen de lokale en regionale economie. Gelet op de verbindingen mag men de regio omschrijven als een gebied met een straal van ongeveer 40 km rondom Roerdalen.

Daarom streven wij het volgende na:

- De agrarische sector ontwikkelt zich door naar een duurzame sector.
- De lokaal toeristische sector dient ingebed te zijn in een regionaal/provinciaal netwerk waardoor deze kan participeren in een breder productaanbod.
- Het midden en kleinbedrijf wordt verlost van overbodige regelgeving en krijgt zeker van de gemeente ondersteuning in het snel realiseren van vergunningen e.d. (een loket).
- Regionale samenwerking is noodzakelijk om een sterke regionale economie te verkrijgen en te behouden.
- Parkeergelegenheid waar de gemeente verantwoordelijk voor is, blijft gratis.

Dit wil Ons Roerdalen bereiken door:

- In samenwerking met de LLTB hun speerpunten op het gebied van precisielandbouw en dynamisch bodemleven te laten realiseren.
- Als gemeente waar mogelijk meewerken maar zeker ondersteunen dat het totaal toeristisch product van Roerdalen onderdeel wordt van het regionaal/provinciaal toeristisch product, zeker waar het meerdaagse arrangementen betreft.
- Samenwerken op het gebied van ontwikkeling op regionaal niveau en daardoor ook lokale economie en de ontwikkelingsmaatschappij Midden Limburg (OML), de organisatie die die ontwikkelingen mogelijk maakt. Hierbij neemt Roerdalen ook haar verantwoordelijkheid als het gaat om bovengemeentelijke en regionale ontwikkelingen.
- De gemeentelijke organisatie ontzorgt de lokale ondernemer middels de één loketgedachte wat inhoudt dat het doel van de ondernemer bepalend is en niet het woud aan regelgeving, Die regelgeving wordt door de organisatie opgelost.

6. De gemeente als dienstverlener en organisatie

Het woord gemeente wordt snel in de mond genomen maar er vallen veel zaken onder, van dienstverlener naar belastingheffer tot werkgever. Voor **Ons Roerdalen** reden om het fenomeen gemeente nader te definiëren en doelstellingen te formuleren. Hoewel er veel organisatiemodellen in omloop zijn willen wij het doen vanuit wat genoemd wordt de “Logica van de Burger”.

Daarom streven wij het volgende na:

- Dat de burger partner is in deze tijd van participatie door actief mee te denken en te werken bij (toekomstige) ontwikkelingen en activiteiten die daaruit voortvloeien.

- Dat de burger klant is die graag snel en correct tegen een gunstige prijs wil worden geholpen.
- Dat de burger kiezer is die zich goed gerepresenteerd wil zien in en door het gemeentebestuur.
- Dat de burger onderdaan is die zich moet houden aan de aangenomen en daardoor opgelegde eisen.
- Dat de burger wijkbewoner is en daardoor medeverantwoordelijk is voor diens leefbaarheid.
- Dat de burger belastingbetaler is die niet wil dat er geld over de balk wordt gegoid.

Daarom heeft de burger behoefte aan een slagvaardige communicatieve en efficiënt werkende gemeentelijke organisatie.

Maar die gemeente is vaak ook samenwerkingspartner wat veelal gebeurt via een gemeenschappelijke regeling. Door die regeling staat de gemeenteraad meer op afstand wat volgens **Ons Roerdalen** niet de bedoeling kan zijn en daarom moet er actie ondernomen worden.

Dit wil Ons Roerdalen bereiken door:

- Het al ingezette proces tot verbetering van communicatie aan een doorlopende toetsing /tevredenheidsmeting te onderwerpen. Aan dit toetsingsproces nemen burgers deel.
- De ambtenaar waarmee de burger in een dienstverleningsproces verkeert, rechtstreeks voor die burger bereikbaar te laten zijn.
- Een doorlopend proces van resultaatmeting in te zetten zodat we kunnen aantonen dat alle beschikbare medewerkers ook optimaal worden ingezet. Aan dit proces nemen burgers deel.
- Regels periodiek te toetsen of ze nog noodzakelijk zijn. Aan dit toetsingsproces nemen burgers deel.
- Nieuwe regelgeving, zoals de nieuwe omgevingswet, voeren we gedoseerd in.
- Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van ambtenaren worden zo ingericht dat een efficiënte bedrijfsvoering gerealiseerd kan worden, waarbij taken binnen gestelde tijdsperiodes worden afgerond.
- Beslissingen worden altijd door twee ambtenaren ondertekend wanneer deze negatief voor de aanvrager uitpakken.
- Er komt een ombudsfunctie voor inwoners. Deze helpt inwoners die vastlopen in het ambtelijk systeem en doet jaarlijks aanbevelingen aan de raad om de organisatie naar burgers toe te verbeteren.
- Er dient beter en ongevraagd inzicht in betalingen aan burgers te worden gegeven, bv. bij de eerste bijstandsuitkering, inhoudingen daarop, uitkeren vakantiegeld, bijzondere bijstand etc.
- Ontwikkelingstrajecten van medewerkers staan in verband met de bedrijfsontwikkeling van de organisatie.
- De personeelsformatie met verloop over het begrotingsjaar worden in Fte's en totale loonsom weergegeven in de begroting en verantwoordingsstukken.
- De gemeenteraad een begroting te presenteren die transparant is en in bijlage alle projecten vermeldt die middels de begroting worden goedgekeurd.

- De belastingdruk en de lokale heffingen betaalbaar te houden.
- Als werkgever is de gemeente koploper in de naleving van bepalingen aangaande inzet van speciale medewerkers conform landelijk beleid.
- De gemeenteraad versterkt haar invloed op het fenomeen gemeenschappelijke regelingen o.a. door het programma grip op samenwerking.

7. Ruimtelijke ontwikkelingen

Zoals al gezegd de omgevingswet wordt ingevoerd in deze raadsperiode. Alhoewel er al op is voorgesorteerd en veel beleid is aangepast zal het werken met deze wet nog wel wat startersproblemen opleveren.

Op het gebied van de besteedbare ruimte worden vanuit vele invalshoeken zoals wonen, werken, verkeer/transport landbouw, natuur en duurzame energieopwekking een claim gelegd op de beperkte ruimte. Nadrukkelijk komt naar voren dat alle participanten in de beschikbare ruimte niet meer naast elkaar hun ruimteclaim kunnen realiseren. Het is vaak dat de een bv, de agrariër moet wijken om de ander een nieuwe woonwijk te kunnen realiseren. Dat maakt dat er anders over het ruimtegebruik moet worden nagedacht. Ons Roerdalen vindt daarom dat het fenomeen meervoudig ruimtegebruik in de gemeente een prominente plaats moet krijgen

Daarom streven wij het volgende na:

- Meervoudig ruimtegebruik. Ondergrondse transportleidingen is een voorbeeld maar ook zon op dak of de gevel zijn een goed voorbeeld van meervoudig ruimte gebruik.
- De taluds van de A73 geschikt maken voor de aanleg van zonnepanelen.
- Het gefaseerd invoeren van de nieuwe Omgevingswet.
- De grotere kernen in de buitengebieden toe te voegen aan de buurtschappen van Roerdalen waardoor de bewoners van deze kernen in het buitengebied toegang krijgen tot voorzieningen die voor buurtschappen gelden.

Dit wil Ons Roerdalen bereiken door:

- Problemen aan te pakken die bij het fenomeen meervoudig ruimte gebruik ontstaan.
- Vaak zijn verschillende instanties bevoegd over hetzelfde stukje grond bij de A73. Rijkswaterstaat is het bevoegd gezag over de taluds maar wie kan in die situaties bevoegd zijn voor de zonnepanelen? Met deze vragen zullen we in de toekomst vaker geconfronteerd worden.
- **Ons Roerdalen** vindt dat we hier vanuit de problemen die we als gemeente kunnen tegenkomen als eerste bestuurslaag beleid moeten gaan formuleren.
- Uitgebreid onderzoek gaan doen in meervoudig ruimte gebruik.
- Het bestemmingsplan buitengebied waaronder de kernen Reewoude en Rothenbach nu vallen te wijzigen en de kernen Reewoude en Rothenbach toe te voegen aan de buurtschappen van de gemeente Roerdalen (zoals vernoemd in de omgevingsvisie Roerdalen 2050).

Actiepunten

Actieprogramma van **Ons Roerdalen** voor de raadsperiode 2022-2026 om haar doelen voortvloeiend uit de visie en missie van het verkiezingsprogramma te realiseren.

Op het gebied van sociale zaken

1. Bij evaluatie van regelingen wordt standaard getoetst op het efficiënt ingericht zijn van (werk)processen.
2. Het verwachtingspatroon van wat de gemeente van mantelzorgers mag verwachten wordt gelet op landelijke richtlijnen getoetst. Daardoor moet worden voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken en indien overbelasting geconstateerd wordt moet die overbelasting worden teruggedrongen.
3. Het tekort op de jeugdzorg moet teruggedrongen worden. Daarom zal de procesinrichting en de daaraan gekoppelde uitvoering van indicatiestelling tot zorgbetaling worden onderzocht op doelmatigheid.
4. Rol van de gemeente als zorgbetaler wordt zo ingericht dat maandelijks te volgen is of er meer of minder van het beschikbare zorgbudget wordt uitgegeven.
5. Mensen die het niet lukt arbeid te verrichten krijgen ondersteuning (bijstand) die een menswaardig bestaan garandeert en armoede voorkomt.
6. Speciaal op kinderen gerichte ondersteuning zorgt ervoor dat deze volwaardig kunnen deelnemen aan het onderwijs, dus ook mee op schoolreis en het maatschappelijk leven dus ook bv. op muzieklus of voetbal.
7. De nota Seniorenbeleid zo breed mogelijk inzetten zodat op andere beleidsvelden zoals huisvesting, vervoer en digitale bereikbaarheid kan worden gewerkt aan een seniorvriendelijke gemeente.
8. Het mogelijk maken van pre-mantelzorg woningen.
9. Onderzoeken welke oplossingen op korte termijn kunnen worden gecreëerd voor de groep met zorgbehoefte die tussen wal en schip is geraakt.

Op het gebied van natuur

10. Roerdalen houdt haar bossen in eigendom.
11. Er komt een beheerplan voor de gemeentelijke gronden waardoor de biodiversiteit toeneemt en de beheerkosten dalen.
12. Gelden verdient met de natuur vloeien terug naar de natuur.
13. Er komt een communicatieplan natuurrecreatie zodat recreanten van de natuur kunnen genieten zonder deze of elkaar te (ver)storen.
14. Te zorgen voor compensatie daar waar natuur moet wijken voor het inrichten van bv. zonneparken of windmolens.

Op het gebied van duurzaamheid

15. Middels een duurzaamheidsnota zorgen dat Roerdalen voldoet aan het akkoord van Parijs. Dit in samenwerking met burgers en stakeholders.
16. Het item realiseren van duurzame energie wordt omdat het door een burgerinitiatief, nl.

Energie coöperatie Duurzaam Roerdalen, al op gang is gebracht gecontinueerd en gestimuleerd.

17. Deze coöperatie wordt vanzelfsprekend betrokken bij de nieuwe duurzaamheidsnota maar zal ook ambtelijk en financieel ondersteund worden om haar doelstellingen op het gebied van duurzame energie te realiseren.
18. Landelijke en Provinciale acties op het gebied van beperken van energiegebruik en stimuleren van opwekking duurzame energie worden door de gemeente vertaald naar wie deze acties kan of gaat uitvoeren (gemeente zelf, coöperatie, ondernemers) waarbij de gemeente primair faciliteert.
19. Het afvalbeleid wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld gelet op de actuele ontwikkelingen.
20. De gemeente laat als eigenaar van gebouwen middels een energiecheck nagaan of er nog extra maatregelen genomen moeten worden op het gebied van isolatie en/of duurzame energieopwekking.
21. Bij de inkoop van (auto)mobiliteit wordt de voorkeur gegeven aan duurzame (auto) mobiliteit indien dit de functionaliteit niet belemmerd.

Op het gebied van een goed en veilig leefklimaat

23. Er wordt een duurzame structuur ontwikkeld hoe met buurten/kernen wordt gecommuniceerd over de ontwikkelingen in die buurten/kernen.
24. Met belanghebbende/belangstellende wordt onderzocht of het huidige culturele klimaat voldoet en of er betaalbare aanpassingen moeten worden verricht.
25. Op het gebied van wonen wordt gewerkt aan passende huisvesting voor ouderen en starters. Dat kan door regelingen (startersregeling) en/of speciale woningen zoals 'tiny houses' en pre-mantelzorg woningen. Dit biedt de mogelijkheid om kleiner te bouwen.
26. Er komt een regeling waardoor burgers hun zorgpunten op het gebied van veiligheid kunnen aankaarten bij de veiligheidsdriehoek.
27. Er moeten voorzieningen worden aangebracht voor brandveiligheid in de bosgebieden.
28. Vergroten van de infiltratiemogelijkheden van regenwater door het tegengaan van onnodige verharding in zowel de private als openbare ruimte.

Op het gebied van lokale economie

29. Agrarische bedrijven die duurzaam werken middels bv. precisielandbouw en dynamisch bodembeheer krijgen voorrang bij het pachten van gemeentelijke gronden.
30. Binnen de zittingsperiode wordt er één loket gerealiseerd waar de aanvragen van lokale ondernemers snel en doeltreffend worden afgewerkt.
31. Toeristenbelasting inzetten voor ondersteunen toeristische voorzieningen en initiatieven.

Op het gebied van een slagvaardige communicatieve en efficiënt werkende gemeentelijke organisatie

32. Het proces tot verbetering van communicatie tussen gemeente en burgers wordt na afronding binnen 10 maanden voor de eerste keer geëvalueerd. Daarbij nemen burgers actief deel.
33. Er wordt direct ingezet op rechtstreekse bereikbaarheid van de ambtenaar waarmee de burger een proces doorloopt. Hiervoor wordt het doorkiesnummer vermeld bij correspondentie.
34. De huidige bedrijfsvoering wordt getoetst op, of taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden wel een efficiënte bedrijfsvoering garanderen en aangepast als dat noodzakelijk is, dit voor eind 2022.
35. Beslissingen welke negatief voor de aanvrager uitpakken worden altijd door twee ambtenaren ondertekend, deze delen de verantwoordelijkheid in de beslissing.
36. Een ombudsfunctie voor inwoners helpt deze wanneer ze vastlopen in het ambtelijk systeem en doet jaarlijks aanbevelingen aan de raad om de organisatie naar burgers toe te verbeteren.
37. Invoering van de omgevingswet vindt plaats met een gedegen consultatie van alle belanghebbenden.
38. Betalingen dienen te worden gespecificeerd wanneer deze gegroepeerd plaatsvinden, bij een eerste uitkering, bij significante verschillen met een voorgaande betaling en indien besloten is op een betaling te korten.
39. Doorlopende processen zoals regels toetsen op noodzakelijkheid en resultaatmetingen aangaande de efficiënte inzet van personeel zijn in de eerste helft van de zittingsperiode operationeel.
40. Er komt een overzicht van alle 'bijzondere' regelingen voor speciale medewerkers en indien de gemeente onder de landelijke normen blijft die deze regelingen voorschrijven wordt dit aangepast tot het vereiste aantal mensen.
41. De personeelsformatie wordt helder en transparant vermeld in begroting en verantwoordingsstukken om de loonkosten beheersbaar te houden waardoor ook de belastingdruk beheersbaar blijft.
42. De gemeenteraad een begroting te presenteren die transparant is en in bijlage alle projecten vermeld die middels de begroting worden goedgekeurd.
43. Door de gemeenteraad wordt het programma grip op samenwerking verder uitgewerkt en wordt actief deelgenomen aan de werkgroepen van de gemeenschappelijke raden die in het kader van de gemeenschappelijke regelingen in de regio opereren.
44. Leges worden herzien om deze kostendekkend te maken met behoudt van de huidige financiële ontlasting voor sociaal gerelateerde doelen.
45. Hondenbelasting wordt afgeschaft.

Op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling.

46. Gedegen onderzoek doen naar meervoudig gebruik van de ruimte.
47. De grotere kernen in het buitengebied toevoegen tot de buurtschappen van Roerdalen.

Kandidatenlijst

 1 Marjo Thevissen Herkenbosch	 2 Henk van der Linden Sint Odiliënberg
 3 John Peggen Herkenbosch	 4 Wim van Pol Montfort
 5 Daniëlle Mestrum Herkenbosch	 6 Bennie Vaasen Melick
 7 Clarissa van Birgelen Posterholt	 8 Resy Tinnemans Montfort
 9 Ingrid Thevissen Herkenbosch	 10 Diego Helwegen Montfort
 11 Wim van Kruchten Herkenbosch	 12 Eric Schmitz Herkenbosch
 13 Renata Bos-Willard Herkenbosch	 14 Marion Mommers Herkenbosch
 15 Marc Schmitz Herkenbosch	 16 Jan Ottenheim Herkenbosch

 17 Len Nijssen Herkenbosch	 18 Wil Schmitz Herkenbosch
 19 Baer Suijlen Herkenbosch	